

! EESMÄRK

Tegutseb korrektselt rivikäskluste „Koloni – kogu!“, „Joonel – kogu!“, „Taksammu – marss!“, „Paigal – marss!“, „Otse – marss!“ ja „Seis!“ peale.

✓ LÄBIVIIMINE JA KONTROLL

Riviharjutusi viib läbi juhendaja, kaasates vajadusel kogemustega kaitsealase või kaitsevälase.

Riviõpe paneb aluse pealike käskude korrektsele täitmisele ja kaitsevälalise täpsusele, mis on omased Eesti kaitseväge rahvuslikele traditsioonidele. Rivi on kaitsevälalise korra ja organiseerituse alus.

Viirg on rivi, milles noored seisavad üksteise kõrval ühel sirgjoonel.

Tiib on rivi parem- või vasakpoolne ots. Rivi pööramisel tiibade nimetused ei muutu.

Rinne on rivi külj, mille poole rivistatud noored seisavad näoga.

Rivi liigid on koondrivi ja lahkriivi. **Koondravis** paiknevad noorkotkad rinde suunas viirgudes, üksteisest väljasirutatud käe vahedel ja kaugusel (1,1 m möödetuna vasaku jala kannast kõrval või taga seisva noorkotka vasaku jala kannani), **lahkrivis** üksteisest pealiku määratud vahedel ja kaugusel.

■ Noorkotkaste rivistamine kolonni ühekaupa.

Alguses kasutatakse rivistamiseks seda moodust, sest noortel on kolonnis hõlpsam joonduda ja õiged kaugused sisse võtta. Eialgu seab pealik noorkotkad pikkuse järjekorras kolonni. Õigete kauguste võtmiseks tõstavad noorkotkad käed ette. Kaugus on siis õige, kui noore sõrmed puudutavad ees seisva poisi selga. Noorkotkad rivistatakse kolonni ühekaupa algul pealiku poolt jutustavas vormis antud korraldusega, hiljem käskluse järgi: „Rühm, kolonni – KOGU!“

■ Joondumine kolonnis.

Algul seletab pealik noortele, kuidas kolonnis joonduda – neil tuleb üksteise selja taha asuda nii, et ees seisva poisi kukla tagant poleks näha ülejäänud, eespool seisvate noorkotkaste kuklaid. Seejärel hakatakse kasutama käsklust „Rühm – JOONDU!“

■ Liikumine koondravis vabasammu, taksammu või valvelsammuga.

Vabasammu kasutatakse rännakutel, halbadel teedel, kohendamise võimaldamiseks liikumisel, sildade ületamisel ja lahkriivis maastikul liikumisel. Vabasammu korral ei ole sammu pikkus ega sagedus täpselt kindlaks määratud; teedel peab normaalne liikumiskiirus olema vähemalt 4 km/h. Liikumise alustamiseks vabasammul antakse käsklus: „Vabasammu – MARSS!“ Selle käskluse järgi liigutakse nii, nagu on soodsam. Taktipidamine ei ole nõutav. Oma kohalt rivis lahkuda ei tohi, võib kohendada riietust ja rakmeid, rääkimiseks on vaja eri luba.

Taksammu kasutatakse liikumisel koondravis. Käskluse „Taksammu – MARSS!“ järel tuleb alustada liikumist vasaku jalaga, rõhutades esimest sammu; keha hoida sirge, pea püsti, lõug kergelt tagasi tõmmatud, suu kinni ja vaade suunatud ette; käed liiguvad hoogsalt sammu taktis pingeta vöö kõrguseni ette ja väljasirutatult taha, sõrmed on koos ja kergelt kõverdatud. Sammu pikkus on ligikaudu 80 cm, sagedus 120 sammu minutis.

Valvelsamm nõuab jõupingutust, arendab ühtekuuluvust ja distsipliini. Valvelsammul liigutakse lühikestel vahemaadel ja tervitamisel koondravis.

Käskluse „Valvelsammu – MARSS!“ järel tuleb alustada liikumist vasaku jalaga, rõhutades esimest sammu; keha hoida sirge, pea püsti, lõug kergelt tagasi tõmmatud, suu kinni ja vaade suunatud ette; käed liiguvad hoogsalt sammu taktis pingeta vöö kõrgusest kaelaba võrra kõrgemale ette ja väljasirutatult taha, sõrmed on koos ja kergelt kõverdatud, etteliikumisel on käed rusika kaugusel kehast. Sammu pikkus on ligikaudu 80 cm, sagedus 120 sammu minutis.

„Paigal – MARSS!“ käskluse järel tuleb sammu takti märkida jalgade paigal tõstmise ja mahapanemisega. Tõusva jala kand tõsta maasoleva jala poole sääre kõrgusele ja selle kõrvale, saapanina kallutada tõstmisel veidi allapoole. Liikumisel antakse käsklus vasaku jala mahapanekul, seejärel tuleb teha parema jalaga veel üks samm ja alustada vasaku jalaga paigalsammu.

Liikumise jätkamiseks antakse käsklus „Otse – MARSS!“. Täitekäsklus antakse vasaku jala mahapanekul, pärast seda tuleb teha parema jalaga veel üks samm paigal ja jätkata liikumist vasaku jalaga taksammul.

Liikumise peatamiseks antakse käsklus „Seis!“, mille peale tuleb teha veel üks samm, panna taga olev jalg sammu taktis eesmise kõrvale ja jääda valvelseisakusse.

Katse loetakse sooritatuks pärast riviharjutust, kui noorkotkas osales praktilises õppetunnis.

👍 SOOVITUSED

- ▶ Juhendajale teadmiseks, et riviharjutused arendavad:
 - rühmas tegutsemise oskust;
 - kehahoidu;
 - distsipliini;
 - organiseeritust;
 - tempo- ja rütmitunnet;
 - tähelepanu;
 - liigutuste koordineerimise ja täpsust.
- ▶ Vaadata ühiselt võidupüha paraadi videot.
- ▶ Rivimäärustik www.riigiteataja.ee

LISA 5.1

Rivimäärustik rivi paremaks harjutamiseks

Vajadusel on lubatud rivistada salka joonele ja kolonni lühendatud vahedele ja kaugustele. Sel juhul puudutavad kõrvuti seisvate noorkotkaste küünarnukid kergelt üksteist; üksteise taga seisvate noormeeste vahe on ligikaudu 55 cm jalakannast jalakannani. Alustades liikumist, võetakse normaalkaugused ja -vahed. Salk koguneb joonele ainult paigal. Kolonni koguneb jagu nii paigal kui liikumisel. Harilikult koguneb salk salgapealik järgi. Kogunetakse kiirjooksul.

„Salk, joonele – KOGU!“ Salgapealik/rühmapealik seisab soovitud kohas ja näitab käega joone, kuhu salk peab kogunema, sirutades selleks vasaku (parema) käe küljele keha suhtes 90° nurga all. Salk rivistub tema järgi joonele nii, et iga noormees sirutab vasaku (parema) käe välja, puudutades vasakul (paremal) oleva kaaslaste õlga. Pöörab pea paremale ning tõstab veidi lõuga, et näha endast neljanda mehe rinda.

Pärast salgapealiku kohaleasumist laseb käskluse andja käe alla, astub parema jalaga sammu ette, pöörates samal ajal vasakule, ja kontrollib käskluse täitmist. Joondumise kontrollimiseks võib rühmapealik vajaduse korral oma kohalt liikuda. Joondumise lõpetamiseks annab ta käskluse „Valvel!“ ja läheb oma kohale rivis. Pärast seda käsklust lastakse käsi energilise liigutusega alla ja pööratakse pea otse.

„Salk, kolonni – KOGU!“ Rühmapealik näitab kolonni alguspunkti, tõstes parema (vasaku) käe otse üles. Salgapealik asub rühmapealiku taha. Salk rivistub tema selja taha kolonni, joondudes niiviisi, et iga noorkotkas näeks ainult eesseisva sõduri kukalt. Õige kauguse võtmiseks sirutatakse vasak käsi ette nii, et see puudutab eesseisja selga.

Pärast salgapealiku kohaleasumist pöörduvad rühmapealik ümber ja kontrollib käskluse täitmist. Joondumise kontrollimiseks võib salgapealik oma kohalt liikuda. Joondumise lõpetamiseks annab salgapealik käskluse „Valvel!“ ja pöörduvad ümber vmt. Pärast käsklust „Valvel!“ lastakse käsi energilise liigutusega alla.

Kui pärast käsklust „Kogu!“ liigub rühmapealik edasi sammu või joostes, siis järgneb salk talle samal viisil.

Tervitamiseks koondravis liikumisel antakse käsklused „Valvelsammu – MARSS!“ ja „Paremale (vasakule) – VAAT!“. Pärast käsklust „Valvelsammu – MARSS!“ alustada liikumist valvelsammul; pärast üheaegselt vasaku jala mahapanekuga antavat täitekäsklust „Paremale (vasakule) – VAAT!“ teha parema jalaga veel üks samm, üheaegselt vasaku jala mahapanekuga pöörata pea järsult tervitatava poole, tõstes samaaegselt kergelt lõuga ja saata tervitatavat vaatega. Rühmapealikud ja temast kõrgemal ametikohal olevad juhivad tõstavad samaaegselt peapöördedega parema käe tervitusasendisse

ja peatavad vasaku käe liikumise. Tervitamine lõpeb käsklusega „Taktsammu – MARSS!“. Selle käskluse järel, mis antakse vasaku jala mahapanekul, teha veel üks samm ja vasaku jala mahapanekul pöörata pea järsu liigutusega otse ning jätkata liikumist taktsammul.

Tervitamiseks rivis paigal antakse käsklus „Rühm – VALVEL!“. Pärast käsklust võtta valvelsäng ja käskluse „Paremale (vasakule, keskele) – VAAT!“ järel pöörata pea järsult kästund suunda, tõsta kergelt lõuga ja vaadata tervitatavale silma. Tervitatava liikumisel saata teda vaate ja peapöördedega. Rühmapealikud ja temast kõrgemal ametikohal olevad juhivad tõstavad parema käe tervitusasendisse. Tervitamise lõpetamiseks rivis paigal antakse käsklus „Otse – VAAT!“.

Liikumist võidakse suunata: määratud eseme suunas; mööda määratud joont; juhi järele; näidatud suunas; paremale, vasakule või tagasi; kaarkäigu abil.

Liikumissuunda muudetakse järgmiste käsklustega:

- „Suund valge maja – MARSS!“ Pärast eelkäsklust jõuda selgusele määratud suunapunkti asukohas ja täitekäskluse järel võtta sellele suund;
- „Suund mööda (piki) teed – MARSS!“ Pärast täitekäsklust alustada liikumist mööda (piki) määratud maastikujoont;
- „Suund minu järel – MARSS!“ Hakata liikuma juhi järel;
- „Suund sinna (näidatakse käega) – MARSS!“ Hakata liikuma näidatud suunas;
- „Suund paremale (vasakule) – MARSS!“ Võtta suund endisest 90° paremale (vasakule);
- „Suund paremalt (vasakult) tagasi – MARSS!“;
- „Kaares paremale (vasakule) – MARSS!“.

Pärast täitekäsklust alustada poolsammul kaarliikumist paremale (vasakule). Kui kaarliikumisele on võetud soovitud suund, antakse käsklus „Otse – MARSS!“ ja pärast seda jätkatakse liikumist täissammul otsesuunas.

Liikumine koondravis toimub vabasammu, taktsammu või valvelsammu; taktjooksuga, jooksuga või kiirjooksuga. Peatumine kiirjooksult toimub kas määratud kohani jõudes või pärast käsklust „Seis!“

